

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

І Н С Т Р У К Ц І Я

№ 37

**з охорони праці
при виконанні мулярських робіт**

м. Суми

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ ректора
від 17 вересня 2020 р.
№ 0748-I

І Н С Т Р У К Ц І Я № 37

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ВИКОНАННІ МУЛЯРСЬКИХ РОБІТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на працівників, які виконують мулярські (каменярські) роботи на об'єктах університету.

1.2. До виконання мулярських робіт допускаються працівники (далі – муляри) віком не молодше 18 років, які пройшли медичний огляд, вступний та первинний інструктаж з питань охорони праці та пожежної безпеки, та навчання безпечним методам ведення таких робіт.

1.3. Муляри повинні один раз на 6 місяці проходити повторні інструктажі з питань охорони праці, а при виконанні разових робіт, безпосередньо не пов'язаних із посадовими обов'язками або обов'язками за спеціальністю, – цільовий інструктаж відповідно до характеру виконуваної роботи.

1.4. Один раз на рік муляри повинні проходити перевірку знань відповідних нормативних актів з охорони праці та пожежної безпеки.

1.5. Кожен муляр під час виконання своїх трудових обов'язків повинен:

- виконувати тільки ту роботу, яка передбачена робочими інструкціями або доручена йому керівником;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
- знати і виконувати вимоги правил пожежної безпеки, знати місця знаходження первинних засобів пожежогасіння та уміти ними користуватися;
- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги санітарно-гігієнічних норм і правил, вміти надавати домедичну допомогу;
- користуватися передбаченими засобами колективного та індивідуального захисту.

1.6. Палити та приймати їжу дозволяється тільки у спеціально відведених для цього місцях.

1.7. При залученні працівників до виконання робіт, пов'язаних з підняттям на висоту 1,3 м і вище, вони повинні попередньо пройти медичний огляд та спеціальне навчання з безпечного виконання робіт на висоті.

1.8. Робочі місця повинні бути забезпечені випробуваним інвентарними пристроями і пристосуваннями (риштування, помости, драбини тощо), виготовленими за типовими проектами і встановленими згідно з планом виконання робіт (ПВР).

1.9. Засоби підмоцнування, що застосовуються при виконанні мулярських робіт в місцях, під якими проводяться інші роботи або є прохід, повинні мати настили без зазорів.

1.10. При муруванні зовнішніх стін висотою більше 7 м по всьому периметру будівлі повинні бути влаштовані захисні козирки у вигляді суцільного настилу по металевих

кронштейнах, які навішуються на сталеві гаки, що закріплюються у стіні під час її зведення, на відстані не більше 3 м один від одного. Ширина захисних козирків повинна бути не меншою ніж 1,5 м і вони повинні бути встановлені з нахилом до стіни таким чином, щоб кут, який утворюється між нижньою частиною стіни будівлі й поверхнею козирка, був 110 град., а зазор між стіною будівлі й настилом козирка не перевищував 0,05 м.

1.11. Без обладнання захисних козирків допускається виконувати мурування стін висотою до 7 м із зазначенням небезпечної зони по периметру будівлі (огороження на відстані не менше ніж 1,5 м від стіни).

1.12. Зазор між стіною будівлі, яку зводять, і робочим настилом риштування або підмостків не повинен перевищувати 50 мм. Основа (грунт), на якому встановлені риштування або підмостки, повинна бути спланована з урахуванням відведення поверхневих вод і утримована.

1.13. Для запобігання падінню з висоти під час виконання мулярських робіт слід використовувати спеціальні захисні засоби: огорожуючі або уловлюючі пристрої, страхувальні пристрої для кріплення запобіжного пояса.

1.14. Технологічні отвори в стінах при односторонньому примиканні до них настилу (перекриття) повинні бути закриті інвентарними огороженнями до установки столярних виробів (віконних рам, дверних коробок тощо), якщо відстань від рівня настилу до низу прорізу менше 0,7 м.

1.15. Технологічні отвори в переkritтях, призначені для монтажу обладнання, ліфтів, сходів тощо, до яких можливий доступ людей, повинні бути закриті суцільними настилами або мати огороження.

1.16. Основними шкідливими та небезпечними виробничими факторами, які за певних обставин можуть призвести до травматизму чи професійних захворювань, є такі:

- підвищена напруга електричної мережі;
- підвищена або знижена температура повітря робочої зони.

1.17. Працівник безоплатно забезпечується спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до діючих Типових галузевих норм чи норм, передбачених Колективним договором.

1.18. Працівник має право відмовитися від роботи, якщо умови її виконання створюють загрозу його здоров'ю або життю чи суперечать вимогам нормативних актів з охорони праці.

1.19. За порушення вимог цієї інструкції працівник несе адміністративну, дисциплінарну та карну відповідальність згідно діючого законодавства України.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Працівник перед початком роботи повинен:

– одягнути та привести до ладу передбачені для виконання роботи спецодяг, спецвзуття та ЗІЗ;

– отримати завдання у керівника робіт;

– оглянути робоче місце, упевнитися, що риштування або підмостки стійкі, їх елементи (стійки, вузли кріплення, робочий настил, заземлення, огороження) справні, а риштування, крім того, надійно закріплене до стіни; особливо уважно необхідно перевіряти грунт після дощу та відлиги;

– переконатися в достатній освітленості робочого місця; якщо освітленість робочого місця недостатня або несправні освітлювальні пристрої, заявити про це безпосередньому керівнику для вжиття відповідних заходів.

2.2. Підготувати та перевірити справність інструмента і пристроїв, які повинні відповідати наступним вимогам:

- пристрої для піднімання матеріалів повинні бути інвентарними;
- фугляри, захвати, контейнери тощо повинні мати захисні пристрої, що не допускають самовільного розкриття й випадання матеріалів через стінки або днища під час піднімання й переміщення.

- запобіжний пояс, у разі його застосування, повинен бути випробуваний, не мати тріщин та розривів.

2.3. При виявленні загрози безпечному проведенню роботи, необхідно доповісти безпосередньому керівнику і до роботи не приступати. Дозволяється приступати до роботи тільки після усунення виявлених недоліків.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Муляр під час роботи повинен бути уважним, не відволікатися та не відволікати інших працівників.

3.2. До початку і під час мурування фундаментів необхідно перевіряти міцність кріплення стінок траншей і котлованів, стежити за станом ухилів. Особливо уважно слід вести спостереження у дощову погоду, під час відлиги та у вологих ґрунтах.

3.3. Для подачі матеріалів вручну в траншеї, котловани або на розміщені нижче поверхи необхідно застосовувати похилі жолоби. Приймати матеріали, спущені по жолобу, слід тільки після припинення подачі їх зверху. Забороняється скидати матеріали з висоти та з бровки шляхом перекидання тачок. Не можна допускати одночасного опускання і підймання матеріалів.

3.4. Матеріали для мурування фундаментів необхідно складати на відстані не менше 2 м від бровки природного ухилу або від межі закріплення виїмки.

3.5. Фундаментні блоки необхідно підводити до місця вкладання із зовнішнього боку. Звільнення блоку дозволяється тільки після його вивірення, вкладання і надійного закріплення.

3.6. Під час підведення фундаментів під будівлі і споруди необхідно постійно слідкувати за станом стін, а при з'явленні деформацій припинити роботу до забезпечення міцності всіх конструкцій.

3.7. Для виконання робіт вище 1,3 м від поверхні землі або перекриття необхідно використовувати спеціально призначені для цього інвентарні підмостки або риштування, обладнані захисними пристроями. Забороняється проводити роботи з випадкових опор.

3.8. Для мурування стін цеглою необхідно влаштовувати підмостки шириною не менше 2 м. Рівень кладки після кожного переміщення засобів підмоцнування повинен бути не менше ніж 0,7 м вище рівня робочого настилу або перекриття. Настили підмосток повинні бути огорожені. При необхідності мурування нижче цього рівня необхідно застосовувати запобіжний пояс або спеціальні захисні огороження із сітки.

3.9. На риштуванні між стіною, яку мурують, та інвентарем і матеріалами, які знаходяться на настилах, повинен бути вільний прохід шириною не менше ніж 0,6 м.

3.10. Під час мурування не допускається ставати на стіну, працювати дозволяється тільки з риштувань або з підмостків.

3.11. Розшивку швів кладки необхідно виконувати відразу після укладання кожного ряду.

3.12. Не допускається ходити по захисних козирках та складати на них матеріали, використовуючи їх як риштування.

3.13. Матеріали для мурування стін необхідно подавати на підмостки пакетами на піддонах у футлярах з 3 – 4 стінками. Дopusкається подача цегли в контейнерах або пакетах без піддонів за допомогою захватних футлярів, які гарантують безпеку підймання.

3.14. Забороняється скидати з риштувань порожні піддони, футляри, контейнери. Спуск порожніх піддонів виконується міцно закріпленими пачками або за допомогою підхватів–футлярів із трьома стінками.

3.15. Не дозволяється мурування стін будівель висотою більш двох поверхів без установаження міжповерхових перекриттів або несучих конструкцій цих перекриттів з улаштуванням тимчасового настилу по конструкціях, а також без улаштування площадок та сходів і їх огорожень у сходових клітках.

3.16. Викладення стін (бортика) на рівні перекриття необхідно виконувати з риштування поверху, що знаходиться нижче.

3.17. Не дозволяється монтувати плити перекриття без бортика, попередньо вимурованого на два ряди цегли вище рівня плит, щокладаються.

3.18. Під час виконання мулярських робіт на висоті (улаштування козирків і карнизів, установлення очищення або зняття захисних козирків, зведення зовнішніх стін на рівні перекриття і т. ін.) необхідно користуватися випробуваними запобіжними поясами.

3.19. Не дозволяється залишати матеріали або інструмент на стінах під час перерви у муруванні стін.

3.20. Перерви у муруванні, якщо воно ведеться одночасно з облицюванням плиткою, необхідно виконувати тільки після того, коли стіни будуть вимуровані до рівня верхнього краю облицювальних плит.

3.21. Тимчасові кріплення елементів карниза і облицювальних плит дозволяється знімати після повного затвердіння розчину. Забороняється знімати їх без дозволу керівника робіт.

3.22. Забороняється знаходитися на балконних плитах або завантажувати їх будівельними матеріалами у процесі виконання робіт.

3.23. При демонтажі стовпів, димарів, простінків тощо не допускається завалювати їх на перекриття.

3.24. Забороняється проводити роботи при грозі, тумані або вітрі швидкістю більше 15 м/с.

3.25. Обробляти природне каміння, у межах території будівельного майданчика, дозволяється у спеціально виділених місцях. Робочі місця з оброблення каміння, які розташовані на відстані ближче 3 м один від одного, повинні бути розділені захисними екранами.

3.26. Забороняється допускати до місця проведення мулярських робіт сторонніх осіб.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Привести робоче місце в належний стан. Прибрати сміття, залишки матеріалів.

4.2. Робочий інструмент, обладнання і пристосування почистити і помістити до місць їх зберігання.

4.3. Зняти спеціальний одяг, спецвзуття, інші ЗІЗ та помістити їх до місця зберігання.

4.4. Вимити руки, обличчя, при необхідності прийняти душ, переодягнутися у чистий одяг.

4.5. Доповісти керівнику про виявлені під час роботи недоліки.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. В процесі роботи можуть виникнути наступні аварійні ситуації:

- загоряння обладнання або матеріалів, виникнення пожежі;
- пошкодження ізоляції електрообладнання, виникнення напруги дотику та крокової напруги;

- обвал стіни будівлі, що зводиться, перегородок, перекриттів, риштувань або настилів тощо.

- дія природних факторів або явищ (підвищена або знижена температури, снігопад, гроза тощо).

5.2. У разі виникнення аварійної ситуації необхідно:

- обгородити небезпечну зону і не допускати в неї сторонніх осіб; якщо обстановка не загрожує життю і здоров'ю працівників і не повинна призвести до більш тяжких наслідків, необхідно її зберегти такою, якою вона була на момент настання події, для проведення розслідування;

- при пожежі приступити до її ліквідації; якщо погасити пожежу своїми силами неможливо, викликати пожежну команду;

- повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

5.3. У разі настання нещасного випадку:

- негайно звільнити потерпілого від дії вражаючого фактору;

- перенести його в безпечне місце;
- визначити стан потерпілого, при необхідності надати йому домедичну допомогу, а у тяжких випадках викликати екстрену медичну допомогу.

5.4. При ліквідації аварійної ситуації виконувати вказівки керівника робіт.

Склав:

Провідний фахівець відділу охорони праці
та пожежної безпеки

К.С. Босенко

Узгоджено:

Начальник відділу охорони праці
та пожежної безпеки

К.О. Каріх

В.о. начальника юридичного відділу

Н.Ю. Заїка

Голова комісії профкому з питань
охорони праці

М.М. Олада